

Agresja w szkole i sposoby jej zapobiegania.

Nasze zaniepokojenie budzi fakty dotyczące wzrostu agresji wśród młodzieży i dzieci. **Agresja** to każde zamierzone działanie mające na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty lub bólu. Jej cechą charakterystyczną jest używanie przez kogoś siły wobec osób o podobnych możliwościach. Zachowania agresywne najczęściej bywają jednorazowe, incydentalne. Sprawca i ofiara nie pozostają nimi na zawsze, często zamieniają się rolami.

Agresja pojawia się w sposób gwałtowny i bezpośredni. Coraz częściej dorośli nauczyciele, rodzice mimo usilnych starań i zabiegów nie potrafią sobie poradzić z jej wzrostem. Jaka jest przyczyna takiego stanu rzeczy?

Zachowania agresywne mogą być uwarunkowane przez:

1. Czynniki biologiczne – temperament dziecka lub zaburzona dynamikę przebiegu procesów nerwowych (nadpobudliwość ruchowa);
2. Czynniki społeczne – wśród nich wyróżniamy:
 - a) **Wpływ środowiska rodzinnego** – brak ciepła, czasu dla dziecka i zainteresowania jego sprawami, pobłażliwość i przyzwolenie na stosowanie agresji wobec innych, brak jasnego przekazu, co jest dobre, a co złe i wyznaczania granic.
 - b) **Wpływ grupy rówieśniczej** - naśladowanie zachowań agresywnych kolegów, zmniejszenie osobistej odpowiedzialności za agresywne zachowanie, poprzez rozłożenie jej na więcej osób (wszyscy to robią), a także zmniejszenie kontroli nad swoim zachowaniem pod wpływem grupy.
 - c) **Czynniki sprzyjające agresji w szkole** – niesprawiedliwa ocena, obawa przed niepowodzeniem, relacje z nauczycielem, lęk przed pogorszeniem się relacji z kolegami.

Współczesny świat stawia przed nami wiele wyzwań, którym nie zawsze jesteśmy w stanie sprostać. Nową jakość w promowaniu agresji wprowadziły gry komputerowe, w których gracz jest uczestnikiem agresji i przemocy.

Dodatkowo wzmocniany jest nagrodami (punkty, przejście na wyższy poziom) za sprawne zabijanie.

Agresja jest komunikatem dziecka w stronę dorosłych, że ma problemy z którymi sobie nie radzi.

Agresja może przejawiać się w różnych formach:

- Atak fizyczny, np. bicie, popychanie, kopanie, plucie, szczypanie, niszczenie rzeczy;
- Werbalna, np. krzyk, przezywanie, wyśmiewanie, grożenie, ośmieszanie, plotkowanie;
- Psychiczna, np. wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie, wykluczanie.

Jak zatem pomóc agresywnemu dziecku? **Zasada 4 kroków.**

1. Powiedz dziecku, które źle się zachowuje, że robi coś złego, coś co ci się nie podoba.
2. Jeśli dziecko nadal dokucza, nalegaj na zmianę zachowania.
3. Powiedz, co zrobisz, jakie będą konsekwencje, jeśli dziecko nie zmieni swego postępowania.
4. Zrób to, co obiecałeś. Jest to bardzo ważne, gdyż inaczej dziecko nie będzie traktowało twoich słów poważnie.

Wskazówki dla nauczyciela.

Aby dziecko nauczyło się kontrolować agresywne impulsy i nabrało pewności siebie:

1. Stwórz dziecku spokojną, miłą atmosferę.
2. Ustal jasne reguły i zasady obowiązujące w klasie i konsekwentnie ich przestrzegaj.
3. Staraj się być pozytywnym wzorem do naśladowania.
4. Zdecydowanie przeciwstawiaj się agresji
5. Miej czas dla dziecka, rozmawiaj z nim, zadawaj dodatkowe pytania, pytaj o uczucia.
5. Rozmawiaj z dzieckiem i wyjaśniaj niewłaściwe zachowania.
6. Ucz dzieci tolerancji i poszanowania godności drugiego człowieka.
7. Zakazuj śmiać się z innych.
8. Ucz mówić o emocjach: gniewie, złości, niezadowoleniu.
9. Zauważaj każdy, nawet najmniejszy postęp. Chwal je jak najczęściej.